

MIDZOMERNACHTSDROOM

Toneelspel

door

SHAKESPEARE

nieuwe vertaling

Koos Terpstra

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **MIDZOMERNACHTSDROOM** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **KOOS TERPSTRA** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2016 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **15** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Groep

U dient bij uw zaaleigenaar te informeren of de muziekrechten in een totaalcontract worden voldaan. Is dit niet het geval dan dient U contact op te nemen met: BUMA/STEMRA

I,1a

Theseus, Hippolyta, philostratus en gevolg komen op.

ATHENE

EEN ZAAL IN HET PALEIS VAN THESEUS

THESEUS: Het duurt niet lang meer, Hippolyta, voor
We gaan trouwen. Nog vier dagen,
Maar alle mensen wat duurt het lang voor die tijd
Voorbij is! Ik wil maar één ding
En het duurt en het duurt maar. Het voelt als zo'n
Ellenlange zondagmiddag toen ik 8 was.

HIPPOLYTA: Vier dagen zullen heel snel in de nacht verdwenen zijn;
Vier nachten zweven als een droom voorbij;
En ook dan zal de maan nog steeds strak en
Gespannen aan de hemel staan, om ons feest tot diep
In de nacht mee te beleven.

THESEUS: Aan het werk Philostratus,
Zet de jeugd van Athene aan om plezier te maken;
Zorg dat ze er lol in krijgen;
Zwaarmoedigheid, dat hoort bij begrafenissen;
Dat hebben we er nu even niet bij nodig. (*Philostratus af*)
Hippolyta, ik heb je overwonnen met mijn zwaard,
En je liefde gekregen door je pijn te doen;
Maar ons trouwfeest zal van een andere orde zijn,
We trekken alles uit de kast, het gaat groots worden.

I,1b

Egeus, Hermia, Lysander en Demetrius komen op.

EGEUS: Ik groet u, Theseus, onze gewaardeerde hertog!

THESEUS: Dank je, beste Egeus. Wat heb je op je hart?

EGEUS: Ik kom hier, omdat ik het helemaal gehad heb,
Met een klacht over mijn kind hier, mijn dochter Hermia.
Kom naar voren, Demetrius. – Mijn edele Heer,
Deze man heeft mijn toestemming om met haar te trouwen.
Kom naar voren, Lysander. En, genadige vorst,
Deze heeft het hart van mijn kind betoverd.
Jij, jij, Lysander, hebt voor haar lopen dichten,
En je wisselde liefdesdingetjes met mijn kind uit,
Bij het licht van de maan heb je onder haar raam
Met zachte stem zogenaamde liefdesliedjes staan te zingen
En je maakte haar compleet gek door aan te komen met
Lokken van je haar, ringen, leuke dingetjes, ideetjes,
Kunstjes, niksigheidjes, bloemetjes, snoepjes (allemaal
Zaken die voor een onervaren meisje heel veel betekenen):
Heel handig heb jij mijn dochters hart gekaapt,
Waardoor ze in plaats van naar me te luisteren (zoals het hoort)
Nu keihard tegen me ingaat. En, mijn genadige vorst,
Als zij nu niet hier, voor uw troon, belooft
In het huwelijk te treden met Demetrius,
Dan zal ik, een beroep doend op het oude Atheense recht,
Omdat ze van mij is, afstand van haar doen:
Het is of deze man als echtgenoot,
Of de doodstraf, die volgens onze wet
In dit geval onmiddellijk uitgevoerd mag worden.

THESEUS: Wat heb je daarop te zeggen, Hermia? Luister naar me,
liefje.

Jouw vader hoort een god voor jou te zijn:
Jouw schoonheid heb je aan hem te danken, ja, voor hem
Ben je niets anders dan een wassen beeld
Dat door hem gevormd is, en hij heeft de macht
Die vorm te maken of te breken.
Demetrius is toch een waardig man.

HERMIA: Dat is Lysander ook.

THESEUS: In principe wel;
Maar in dit geval, denkend aan de wens van je vader,
Moet de ander toch echt als waardiger gezien worden.

HERMIA: Als mijn vader het nou eens met mijn ogen zou bekijken.

THESEUS: Het zou beter zijn als je met de wijsheid van zijn ogen keek.

HERMIA: Ik smeed u me te vergeven, Heer.

Ik weet niet welke kracht me zo brutaal maakt,
Of dat het mij, als jong meisje, wel past
Om hier, in zo'n omgeving mijn gedachten uit te spreken,
Maar toch waag ik het, mijn vorst, u te vragen
Wat het ergste is wat me kan overkomen,
Als ik Demetrius mijn hand weiger?

THESEUS: Of het wordt je dood, of je zweert

Elke omgang met mannen voor de rest van je leven af.
Dus, mooie Hermia, luister goed naar je verlangens,
Realiseer je hoe jong je bent, en bedenk tot in je diepste ziel
Of je, als je niet naar je vader luistert,
Je het aan kunt de kleren van een non te dragen,
Voor eeuwig opgehokt in een somber klooster,
Het dorre leven van een non te leiden,
Slappe gezangen te kwelen tegen een koude en onvruchtbare
maan.

Driemaal gezegend zijn zij die zichzelf zo in de hand hebben
Dat ze op jonge leeftijd zo'n pelgrimsbestaan aan kunnen;
Maar de roos waarvan de geur gebruikt wordt, is simpelweg
gelukkiger

Dan degene die verwelkend aan de maagdelijke doornentak,
Groeit, leeft en sterft, in heilige eenzaamheid.

HERMIA: Ik wil liever zo groeien, zo leven, zo sterven, Heer,

Dan dat ik mijn maagdelijkheid weggeef
Aan de meneer wiens opgedrongen juk
Door mijn ziel nooit zal worden geaccepteerd.

THESEUS: Denk er rustig over na; [...]

Op de dag dat de liefde tussen mij en
mijn geliefde bezegeld wordt, [...]

Bereid je er op voor om op die dag te sterven,
Omdat je ongehoorzaam bent aan wat je vader wil.

Of anders Demetrius te trouwen. [...]

Of je legt een eed af voor het altaar

En leidt een sober en eenzaam leven tot in de eeuwigheid.

DEMETRIUS: Geef toch toe, lieve Hermia; en Lysander, laat je idiote

Aanspraak varen en geef me waar ik recht op heb.

LYSANDER: Jij hebt de liefde van haar vader, Demetrius;

Dan trouw jij toch met hem; en geef je mij Hermia.

EGEUS: Maak jij maar grapjes, Lysander, ja, hij heeft mijn liefde;
En wat van mij is, zal ik hem met liefde geven;
En zij is van mij, en alle rechten die ik op haar heb
Draag ik over aan Demetrius.

LYSANDER: Ik ben, mijn Heer, van even goede afkomst als hij,
In even goede doen; maar mijn liefde is groter;
Op geldgebied staan we, hoe je het ook bekijkt, op gelijke hoogte,
Misschien overtreft het zelfs dat van Demetrius;
En, en dat is meer waard dan welke bluf dan ook,
De prachtige Hermia is verliefd op mij.
Dus waarom zou ik niet mijn recht opeisen?
Demetrius, ik zeg het vol in zijn gezicht,
Versierde de dochter van Nedar, Helena,
En dat lukte: en zij, die prachtige vrouw, werd dol,
Werd stapeldol, viel als een dolle,
Voor deze valse en wispelturige man.

THESEUS: Ik moet toegeven dat ik zoiets ook gehoord heb,
En van plan was Demetrius daarop aan te spreken;
Maar omdat mijn hoofd overloopt met mijn eigen zaken,
Is het me ontschoten. Maar kom, Demetrius,
En jij ook, Egeus; kom met me mee:
Ik heb jullie beiden onder vier ogen nog een lesje (mee) te geven.
En wat jou betreft, mooie Hermia, kijk hoe je je grillen
In overeenstemming kan brengen met de wil van je vader;
Want anders eist de wet van Athene
(Die ik op geen enkele manier verzachten mag)
Jouw dood, of de eed van een teruggetrokken leven.
Kom, Hippolyta, maar weer even wat vrolijkers, schatje?
Demetrius en Egeus, kom mee;
Ik heb wat te doen voor jullie,
In verband met ons huwelijk, en wil even overleggen
Over iets dat met jullie te maken heeft.

EGEUS: Het is onze plicht en wens om u te volgen. (*Theseus, Hippolyta, Egeus, Demetrius en gevolg af*)

I,1c

Hermia en Lysander.

LYSANDER: Wat nou, mijn liefje, waarom ziet je wang zo bleek?
Hoe kan het dat de rozen daar zo snel verwelkt zijn?

HERMIA: Misschien omdat ze regen nodig hebben, wat ik ze
Zonder problemen kan geven uit de stortbui in mijn ogen.

LYSANDER: Maar verdomme, als er iets is in alles wat ik ooit
gelezen heb,
Of gehoord heb in verhalen, of uit de geschiedenis,
Dan is het dat de loop van ware liefde nooit echt vloeiend liep:
Want dan was er weer het standsverschil -

HERMIA: Gezeur! iets wat te hoog is om aan iets laags gebonden te
worden.

LYSANDER: Of anders past het niet qua leeftijd -

HERMIA: Gezanik! te oud om verbonden te worden met iets jongers.

LYSANDER: Of anders gaat het in tegen de keuze van je vrienden

HERMIA: Gezeik! te moeten kiezen met de ogen van een ander.

LYSANDER: Of, als een keus eens geaccepteerd werd,
Dan doken oorlog, dood of ziekte er bovenop,
Waardoor het zo vluchtig werd als een geluid,
IJI als een schaduw, kort als een droom,
Snel als de bliksem in de inktzwarte nacht,
Die in één klap aarde en hemel in het licht zet,
Maar, voordat iemand kan zeggen: "kijk!",
Weer door de duisternis verslonden wordt:
Zo snel wordt iets wat helder is een puinhoop.

HERMIA: En als het dan zo is dat echte liefde altijd tegengewerkt
wordt,

Dat dat een vaststaand gegeven is,
Laten we onze beproeving dan geduld leren,
Omdat het de normale tegenwerking is,
Net zo behorend bij de liefde als mijmeren en dromen en zuchten,
Wensen en tranen, de niet al te prettige bijproducten.

LYSANDER: Dat is de goede houding; luister daarom nu naar me,
Hermia.

Ik heb een tante die weduwe is, een chique dame
Die barst van het geld, en ze is kinderloos –
Ze woont zo'n zeven mijl buiten Athene –
En zij beschouwt mij als haar enige zoon.
Daar kan ik je trouwen, mijn lieve Hermia,

Op die plek heeft de strenge Atheense wet
Niets meer over ons te zeggen. Als je dus van mij houdt,
Sluip dan morgennacht uit je vaders huis;
En in het bos, een mijl buiten de stad
(Waar we ooit in alle vroegte, samen met Helena
het Meifeest zijn gaan vieren),
Daar zal ik op je wachten.

HERMIA: Mijn lieve Lysander!

Ik zweer je op de sterkste boog van Cupido,
Op zijn beste pijl, die met de gouden punt,
Op de onschuld die je bij duiven vindt,
Op dat wat liefde doet bloeien en harten bindt,
En op het vuur dat de koningin van Carthago heeft verbrand
Toen ze de valse Trojaan weg zag zeilen van het strand;
Op alle eden die ooit door mannen zijn gebroken,
(En dat zijn er heel wat meer dan die door vrouwen uitgesproken),
Jij treft me morgen 100% zeker aan,
Op de plek waar ik van je heen moet gaan.

LYSANDER: Houd woord, liefste. Kijk, daar komt Helena.

I,1d

Helena op. Lysander, Hermia.

HERMIA: God zij met je, mooie Helena! Waar ga je heen?

HELENA: Noem jij me mooi? Nou, dat mooi kun je vergeten!

Demetrius houdt van jouw mooi: een mooi om op te vreten!

Je ogen zijn als de poolster, en de prachtige klank van je stem

Is voor de herder melodieuzer dan de nachtegaal zijn lied,

Als het koren groen is, en je de bloesem in de meidoorn ziet.

Ziekte is besmettelijk; o, als een goed uiterlijk dat ook zou zijn,

mooie Hermia,

Dan zou ik me door jou laten besmetten voor ik ga:

Mijn oor besmet door jouw stem, mijn oog door jouw oog,

Mijn tong besmet door de zoete melodie van jouw tong.

Als dit mijn wereld was, dan was Demetrius voor mij,

En ik gaf jou al het andere met de rest erbij.

O, leer me hoe je het doet, met welke kracht

Kreeg je het hart van Demetrius in je macht.

HERMIA: Al kijk ik hem woedend aan, hij blijft verliefd.

HELENA: Laat jouw woede dat mijn glimlach leren alsjeblijft.

HERMIA: Ik geef hem de volle laag; maar het lijkt zijn liefde te versterken.

HELENA: O als mijn gevele ooit zo op zijn gevoel kon werken!

HERMIA: Hoe meer ik hem haat, hoe meer hij in mijn buurt wil zijn.

HELENA: Hoe meer ik van hem houd, hoe groter zijn chagrijn.

HERMIA: Aan die onzin van hem, Helena, heb ik geen schuld.

HELENA: Nee, het is je schoonheid, geef mij zo'n schuld!

HERMIA: Wees gerust, zijn laatste blik op mij heeft hij gehad,

Want Lysander en ik ontvluchten deze stad.

Voordat Lysander en ik elkaar in de ogen keken

Heeft Athene mij altijd een paradijs geleden.

Welke krachten hebben mijn liefde aangeraakt,

Dat ze van de hemel een hel hebben gemaakt?

LYSANDER: Helena tegen jou durven we het wel aan

Te vertellen dat morgennacht als de opkomende maan

Zichzelf in het water weerspiegeld ziet,

Dauwdruppels klaarlegt op de blaadjes en het riet

(Op het moment dat wij van niemand wat hebben te duchten),

Wij van plan zijn de poorten van Athene te ontvluchten.

HERMIA: En in het bos, waar jij en ik soms hele dagen

Op een bed van bleke sleutelbloemen lagen

En ons hart uitstortten, dáár
Ontmoeten Lysander en ik elkaar;
Ver weg van het Athene waar we ons niet aan kunnen binden,
Zullen we nieuwe vrienden en nieuw gezelschap vinden.
Vaarwel, lieve speelkameraad; geef ons je zegen,
Straks kom jij het geluk bij Demetrius tegen!
Houd woord, Lysander; en wacht
met onze honger naar liefde, tot morgen middernacht.
LYSANDER: Geen probleem, lieve Hermia. (*Hermia af*)
Helena het ga je goed:
Demetrius zal net zo dol op jou worden, als jij op hem. (*Lysander af*)

I,1e

Helena alleen.

HELENA: Waarom is het in geluk zo ongelijk verdeeld!
We worden in Athene toch gezien als elkaars evenbeeld.
Maar wat heb ik daaraan? Als Demetrius vindt van niet,
En niet wil niet zien wat ieder ander ziet;
En als hij zich vergist, door dol te zijn op Hermia's ogen,
Dan doe ik datzelfde, door in zijn schoonheid te geloven.
Zelfs aan iets wat lelijk en nietswaardig is,
Verleent de liefde schoonheid en betekenis:
De liefde ziet niet met het oog, maar met het hart,
Daarom is hij in zijn oordeel vaak verward,
En daarom is de god van de liefde blind,
En ziet eruit als een gevleugeld kind,
Dat onbesuisd, zonder iets te zien, wat in de rondte vliegt
En in zijn keuzes vaak zichzelf bedriegt.
Zoals jongens zich in het spel door liegen de winst kunnen geven,
Is de god van de liefde overal bereid meined te plegen;
Want voor Demetrius in Hermia's ogen wegzakte als in een
moeras,
Zwoor hij keer op keer dat ik voor hem de enige was;
Maar toen die eden de hitte van Hermia voelden,
Hup, was dat weg en eed op eed bekoelde.
Ik ga hem zeggen waar de vlucht van Hermia heen zal gaan,
Dan kan hij morgen door het bos achter haar aan,
En noem het een duur betaalde traktatie,
Het kan ook zijn dat hij me bedankt voor die informatie.
Het is in ieder geval weer een manier om hem te zien,
En met hem mee te gaan misschien. (*Helena af*)

I,2a

Wig, de timmerman, en knus, de schrijnwerker, en bodem, de wever, en fluit, de blaasbalgmaker, en snuit, de ketellapper, en hongerlijder, de kleermaker, komen op.

WIG: Zijn we er allemaal?

BODEM: Het zou misschien handiger zijn, als je ze in het algemeen opriep, man voor man, in volgorde van het script.

WIG: Hier heb ik een lijst met alle namen van mannen, die in heel Athene voor bekwaam gehouden worden om te spelen in ons pauzenummer, voor het aangezicht van de hertog en de hertogin, op zijn trouwdag, en wel 's avonds.

BODEM: Zeg om te beginnen, goede Pieter Wig, wat het stuk behandelt; lees dan de namen van de spelers; en kom zo tot je punt.

WIG: Prima, ons stuk is 'De zeer betreuenswaardige komedie, en de zeer gruwelijke dood van Pyramus en Thisbe'.

BODEM: Een knap stuk werk, dat kan ik jullie verzekeren, en nog grappig ook. Dus, goede Pieter Wig, roep je spelers, bij hun rol. Mannen, verspreid je wat.

WIG: Geef antwoord als ik je opnoem. Niek Bodem, de wever?

BODEM: Ik ben er klaar voor. Zeg welke rol voor mij is, en ga verder.

WIG: Jij, Niek Bodem, bent vastgelegd voor Pyramus.

BODEM: Wat is Pyramus? Een minnaar of een tiran?

WIG: Een minnaar, die zich dapper doodt voor zijn liefde.

BODEM: Ik zal tranen nodig hebben om dat naar behoren te spelen. En als ik begin, laat de toeschouwers hun zakdoeken maar klaar houden; het zal

Gaan hozen, ik zal me inleven dat de stukken er vanaf vliegen.

Door met de volgenden – toch heb ik het meeste zin in een tiran.

Ik zou

Herkles als geen ander kunnen spelen, of een rol waarin ik kan briezen en blazen,

Tot er niets meer overeind staat.

De razende rots,
Scheef en schots,
Die sloopt dan plots
De gevangenispoort;

Maar daar is de zonnewagen
Die komt zijn licht opdragen
En gaat knagen en zagen,
Het domme lot gesmoord.

Dat was glorieus! Ga nu verder met de namen van de spelers!
Dit was in de stijl van Herkles, de stijl van een tiran. Een minnaar
is meer
ingeleefd.

WIG: Francis Fluit, de blaasbalkmaker?

FLUIT: Hier, Pieter Wig.

WIG: Fluit, jij moet de rol van Thisbe voor je rekening nemen.

FLUIT: Wat is Thisbe? Een dolende ridder?

WIG: Nee, het is de dame waar Pyramus verliefd op wordt.

FLUIT: Nee, kom op, laat me geen vrouw spelen: ik heb
al bijna een baard.

WIG: Dat doet er niet toe: je kunt een masker voor doen en
je mag zo hoog praten als je wil.

BODEM: Als ik mijn gezicht mag verbergen, kan ik Thisbe ook wel
spelen.

Ik zal een monstrueus piepstemmetje opzetten: "Thisne,
Thisne!" – "O Pyramus, mijn liefste lief! ik ben je Thisbe
lief, je meisje lief!"

WIG: Nee, nee, jij speelt Pyramus, en Fluit, jij doet
Thisbe.

BODEM: Goed, ga door.

WIG: Robin Hongerlijer, de kleermaker?

HONGERLIJDER: Hier, Pieter Wig.

WIG: Robin Hongerlijer, jij gaat Thisbe's moeder spelen.
Tom Snuit, de ketellapper?

SNUIT: Hier, Pieter Wig.

WIG: Jij, de vader van Pyramus; ikzelf de vader van Thisbe;
Knus de schrijnwerker, jij hebt de rol van de leeuw.
En dan hoop ik dat we het stuk in de grondverf hebben.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto